

NOEN ORD OM ARBEIDET MED «HOTEL OSLO»

«Jeg ser ikke dette for meg som en dønn realistisk historie, som skal ta ungdommens problemer opp til diskusjon. Det viktigste er at karakterene får nok spillerom til å utfolde seg og vise hvem de er. Å vokse opp er en slitsom affære og før eller senere innser man at livet er temlig ensomt. Men vennskap, overraskende møter, kjærlighet, samt vissheten om at det finnes noen der ute som trenger deg - eller som kanskje nettopp er den du trenger - gjør det likevel verdt å leve».

Disse lett svulstige setningene, forfattet i september '92, er blant mine første nedtegnelser til det som drøyt fem år senere, vinteren '97, skulle bli TV-serien «Hotel Oslo».

Det begynte mandag 24. august 1992, klokken 1305 på Karin Julsruds kontor i gamle U-brakka på Marienlyst. Karin kjente jeg kun som «Halv-Sju dama». Nei, jeg visste også at hun var respekterte leder og en av drivkreftene bak det trendsettende ungdomsprogrammet «U». Og det var som U-sjef hun hadde ringt en uke tidligere og bedt meg om dette møtet. For å snakke om en mulig nordisk TV-serie for ungdom.

Jeg var egentlig ikke veldig entusiastisk. Verken det å jobbe for NRK-TV eller med nok et ungdomsprosjekt fristet særlig. I flere år hadde jeg skrevet manus til «Pelle og Proffen-filmene» etter Ingvar Ambjørnsens romaner, og følte meg ferdig med ungdomsfilm for en stund. Dessuten hadde jeg blandede opplevelser med NRK som oppdragsgiver. Sist jeg skrev ungdomsdramatikk for dem ble jeg grovt underbetalt.

Likevel gikk jeg. Og møtte en energibunt av et menneske, som jeg umiddelbart både likte og fikk lyst til å jobbe sammen med. Karin var nylig hjemkommet fra et Norvisjonsmøte, hvor ledere av ungdomsavdelingene i de statlige nordiske TV-selskapene hadde drøftet mulighetene

for et samarbeidsprosjekt. Dette var gjort med hell på flere barne-TV prosjekter, men aldri for ungdom. Nå lå det et prosjekt på bordet, som handlet om nordisk ungdom på en folkehøyskole. Det skulle være en komedie, men Karin syntes ikke den var det. På grunn av suksessen med «U» hadde Karin tyngde, og konklusjonen ble at hun fikk komme opp med noe selv, hvis hun ikke likte dette. - Selvfølgelig, sa Karin. Uten å ane hva det kunne bli.

Resultatet var i hvert fall at hun ringte meg og to andre forfattere - noe jeg først fikk vite etter at serien var på lufta - og ba om idéer. Jeg fikk som ramme at serien burde være på seks episoder à tredve minutter. Handlingen skulle utspille seg i Norden, helst rundt Oslo, og i nåtid (altså ikke lagt til for eksempel krigen). Hovedkarakterene måtte være unge og komme fra så mange nordiske land som mulig. Vide rammer med andre ord. Som siste stikkord sa Karin at dette ikke trengte å bli en komedie.

Lykkelig uvitende om at dette var en slags konkurranse lovet jeg å tenke på det, og melde fra om det skulle dukke opp noen idéer. Til ramme for serien, til historie eller til begge deler.

Hovedproblemet med en nordisk TV-serie, slik jeg så det, var hvordan få ungdom fra de ulike nordiske land til å treffes og bli kjent - på en troverdig måte. Jeg valgte første og beste idé: Et pensjonat, eller hotell. Og jeg visste akkurat hvilket!

«Det må være slitt, men også med tydelig særpreg. I gamle dager var det nok lite og eksklusivt. En vakker lysekrone i krystall, fløyelstapet på enkelte vegger og messing rekkverk i trappen vitner om fordums eleganse. Men forfallet satt inn for lenge siden. Eieren har ikke akkurat anstengt seg for å vedlikeholde stedet. Ved å tilby byens billigste overnatting, greier han å holde hjulene i gang - såvidt. Hit havner, mer eller mindre tilfeldig, fem unge mennesker fra ulike nordiske land og

hovedhandlingen spinnes rundt dem», skrev jeg i mitt første notat.

For mange år siden bodde jeg nemlig på «Hotel Jørgensen», et lite og særpregt hotell midt i København. En natt på sovesalen kostet hundre kroner, husker jeg. Med slike priser var det et naturlig valg for besøkende nordisk og europeisk ungdom med slunkne reisebudsjetter.

Så vidt meg bekjent har «Hotel Jørgensen» aldri vært noe luksushotell. Idéen om forloren storhet fikk jeg fra et tidligere Oslo-pensjonat hvor utenbys stortingsrepresentanter bodde i sin tid. Dengang jeg besøkte stedet var det hospits med sosialkontoret som største kunde. Jeg kjente nemlig nattevakten der. Han het Kjetil og brukte mye tid på å spille poker og drikke øl med sin ikke alt for ambisiøse pensjonateier.

Historien om Bengt stammer fra slutten av åttitallet. Dengang det ikke var andre enn raft kledde og nyfødte svensker som serverte på Oslos hippest utesteder. Jeg møtte flere som fortalte litt om livet bak bardiskene. Og blant dem fant jeg rollemodellen til Gøran. Bengt ble skapt som en absolutte motsats til rastløsheten, kynismen og fraværet av etikk og moral som jeg opplevde i deler av restaurant-verdenen. Med Bengt ville jeg skape en søkende og samtidige uredd unggutt, som leter etter «røttene sine» på sin særegne måte.

Bengts drøm, som både setter handlingen i gang, er en lett omskrevet versjon av min desidert sterkeste drøm. En drøm som faktisk endret livet mitt. Etter den sto det klart for meg at det finnes noe bortenfor/utenfor/ovenfor vår verdens klokkeetro på rasjonaliteten...for å gjøre en lang historie veldig kort.

Vigdis'jakt på en cello med «sjel» er basert på en sann historie. Om en norsk kvinnelig cellist som mens hun studerte i London følte at «hennes» cello befant seg i nærheten. Og hun traff en gammel dame. Som hadde en cello. Men som dessverre var ødelagt...så enden på den

historien var at hun måtte kjøpe en cello i butikken. For masse, masse penger. Men hun traff «sin» cello.

Historien om Jette og Max baserte jeg på en historie jeg en gang hørte. Om en ung pike som ble med sin nye og endel eldre kjæreste til utlandet. Da de kom frem lot ham henne sitte alene på et hotellrom, dag etter dag. Tilslutt gikk piken amok og finkjemmet kjærstens saker. Da viste det seg at han hadde en annen! Han var faktisk forlovet med en dame i denne byen. Og hadde bare brukte sin nye vennindes penger kun for å kunne komme besøke forloveden!

Et drøyt tre år langt skrivearbeid medførte naturligvis at alle historiene endret seg. Men som Ibsen engang har sagt: Det er ikke dikteren som dirigerer diktet, men diktet som dirigerer dikteren. En av mine grunner til å skrive «Hotel Oslo» var at jeg kunne jobbe motsatt av hva jeg vanligvis har jobbet. Nemlig å følge karakterene. Og la dem bestemme historien. Istedenfor å konstruere vantette plot/intriger og dra karakterene gjennom det, nærmest uten egen vilje.

Karin Julsurd var hele tiden enig med meg om at dette skulle bli en serie hvor karakterene sto i fokus. Den skulle dreie seg om disse fem unge menneskenes liv og følge dem i cirka én uke. Serien ville stå og falle på om tilskueren ble glad i karakterene og ville følge dem gjennom hele serien. Hvis man ikke likte Bengt, Jette, Kjetil og de andre, ville man ikke like serien. Vi var klar over at vi jobbet litt på tvers av de vanlige genrekonvensjonene.

Første tittel var egentlig «Hotel du Nord». Etter et billig hotell i Christiania som Ibsen bodde på. Men da jeg fant ut at det var en fransk film med samme tittel, endret jeg den til «Pasion du Nord». Stedet het da Pension du Nord, men e'en hadde falt ned av skiltet og noen hadde satt en strek over n'en slik at man leste a,

og fikk «pasion». Den titlen ble droppet etter at jeg gjorde en liten test blant noen ungdom. Den viste at ingen forsto ordet «pasion» og konotasjonen til fransk virket negativ. Ingen gadd å se en serie med fransk tittel... Tilslutt endte jeg opp med «Hotel Oslo». Ikke veldig poetisk, men kort og greit.

At det tok så lang tid fra jeg begynte å skrive til opptak og siden premiere, skyldes hovedsaklig finansieringen, som var en komplisert affære. Skal NRK få penger fra sine nordiske søsterorganisasjoner, skal disse ha noe igjen. Noko for noko. Karin var i utgangspunktet produsent, og det var hun som kjempet prosjektet frem. Meter for meter. Hvis man ikke har en person innenfor NRK-systemet som virkelig tror, så er det vanskelig. Det er en hard verden.

Siden prosjektet gikk så langsomt fremover ble Karin og jeg bedre og bedre kjent. Vi brukte våre tallrike møter blant annet til å diskutere hvilken regissør vi ønsket oss. Uten å komme frem til en opplagt kandidat. Men en dag ga svaret seg selv. Jeg hadde nettopp sett Karins novellefilm «Anna», om en jente som får HIV på en interRail-tur, og foreslo at hun skulle ta regi. Ingen kjente prosjektet så godt, og få andre ville klare å kjempe gjennom at den ble skutt på Super-16 (altså film istedenfor på video), med Philip Øgaard, en av Norges beste filmfotografer, bak kameraet. Men det ble den. Og med en flott stab foran og bak kamera.

En av Karins mange genistreker var å bruke Magne Furuholmen og Ketil Bjerkestrand til å lage det meste av musikken. Den fikk sitt helt egne liv på CD. Det heftige cello- og pianostykket på slutten av serien er komponert av min bror, Henrik Hellstenius.

Når jeg sitter her, mange år etter, og skriver om arbeidet med "Hotel Oslo", så kjenner jeg en liten sorg. Over at så mye arbeid resulterte i så begrenset visning. Ikke kom den ut på video eller DVD, og ikke ser det ut

som den vil komme i reprise. Men de få som vil lese
manuset har muligheten...

Axel Hellstenius

Oslo 20.05.2005